ELEKTRON TA'LIM ONLAYN JURNALI TALABLARI

Mengliyev Shaydulla Abdusalomovich

Termiz davlat universiteti Tex.f.dok., Oʻzbekiston

Buranov Jurabek Rasulovich

Termiz davlat universiteti talabasi. Oʻzbekiston

Annotatsiya. Ushbu maqolada kompetensiyaviy yondashuv asosida talabalarni obyektiv va sunyektiv baholash, ta'lim olish jarayonida jurnallarni raqamlashtirish. Talabalarning bilimini va harakatini nazorat qilish hamda statistikasini raqamlashtirish orqali har — xil koʻrinishdagi hisobotlar olish imkoniyatini oid kompetentligini shakllantirish boʻyicha taklif va tavsiyalar keltirilgan.

Аннотация. Данная статья представляет собой объективную и субъективную оценку студентов на основе компетентностного подхода, оцифровки журналов в образовательном процессе. Предложения и рекомендации по формированию компетентности в контроле знаний и движения обучающихся, а также возможности получать отчеты в различных формах посредством оцифровки статистики.

Annotation. This article is an objective and artificial assessment of students based on a competency-based approach, digitization of journals in the educational process. Suggestions and recommendations for the formation of competence in the control of knowledge and movement of students, as well as the ability to receive reports in various forms through the digitization of statistics.

Kalit soʻzlar: elektron onlayn jurnal, internet, molil ilova, hisobotlar, baholash tizimlari, elektron darsliklar, kompetensiya, amaliy dastur, kompyuter.

Ключевые слова: электронный онлайн-журнал, интернет, финансовое приложение, отчеты, системы оценки, электронные учебники, компетенция, приложение, компьютер.

Keywords: electronic online journal, internet, financial application, reports, evaluation systems, electronic textbooks, competence, application, computer.

Kirish. Oliy ta'lim muassasalarida talabalarni uzluksiz ta'lim tizimiga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish nazariyasi va metodologiyasi, elektron ta'lim vositalarini yaratish va foydalanish metodikasi, o'quv jarayonida foydalanish usullari, Internet texnologiyalaridan masofadan o'gitish texnologiyalarini qoʻllash muammolari va elektron jurnallarning qulayliklari hamda avzalliklari, axborot texnologiyalari sohasini rivojlantirish masalalari dolzarb bo'lib qolmoqda [1-4]. Ushbu muammolarning yechimi informatika sohasida boʻlajak uchun mutaxassislarni tayyorlash pedagogik tadqiqotning metodologik xususiyatlariga muvofiq, dars jarayonida jurnallarni ishlab chiqish yoki tayyor analoglaridan o'zimiz uchun kerak bo'ladigan talablarni ishlab chiqishimiz lozim [5-7]. Buning uchun esa avvalambor sohaga oid adabiyotlarning tahlilini oʻrganish hamda mazkur yoʻnalishdagi tadqiqotchilarning ilmiy-tadqiqotlarini tahlil etishni talab etadi.

Adabiyotlarning tahlili. Uzluksiz ta'lim tizimiga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish nazariyasi va metodologiyasi, elektron ta'lim vositalarini yaratish va foydalanish metodikasi, oʻquv jarayonida Internet texnologiyalaridan foydalanish usullari, masofadan oʻqitish texnologiyalarini qoʻllash muammolari va metodikasini takomillashtirishga oid mamlakatimiz va boshqa davlatlardagi jarayonlar bilan tanishish orqali. Mavzumizga oydinlik kiritamiz.

O'quv va pedagogik hujjatlarni yuritish bo'yicha talablarni amalga oshirishga maqsadida, yagona yondashuvni ko'plab davlatlarda o'quvchilarning yutuqlari jurnalini elektron shaklda yuritish to'g'risidagi nizom ishlab chiqilgan.

Ushbu Nizom orqali quyidagi normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan. Misol uchun xalq ta'limi vazirligining bu boradagi qilingan ishlari va qoydalari bilan tanishib oʻtamiz.

Xalq ta'limi vazirligining 2021 yil 6 sentabrdagi 284-sonli buyrugʻi, Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli Oʻzbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida" 2020 yil 5 oktabrdagi PF-6079-sonli Farmonida belgilangan vazifalardan kelib chiqib ta'lim jarayonini boshqarishda qogʻoz shaklidagi hujjatlarni raqamlashtirish yordamida oʻqituvchilardagi ma'muriy yukni kamaytirish va oʻquv jarayonida shaffoflikni ta'minlash maqsadida bu buyruq ishlab chiqilgan. XTVning 2020 yil 17 avgustdagi 187-sonli buyrugʻiga muvofiq, Respublikada faoliyat olib borayotgan 1484 ta UOʻTMda zamonaviy AKT joriy etilgan. Ushbu buyruq asosida ishlab chiqilgan Nizom 5 ta bob 27 ta banddan iborat.

1-bob: Umumiy qoidalar, 2-bob: Tizim bilan ishlash qoidalari, 3-bob: Elektron jurnal foydalanuvchilarining majburiyatlari, 4-bob: Arxivlashtirish, 5-bob: Yakuniy qoidalar orqali tushinib olishimiz mumkin.

Tadqiqot metodologiyasi

- 1.3. Ushbu buyruq elektron shaklda talabalarning yutuqlari jurnalini (keyingi o'rinlarda elektron jurnal deb yuritiladi) tushunchalari, maqsadlari, talablari, tashkil etilishi va ishlashini belgilaydi.
- 1.4. Elektron jurnal bu davlat me'yoriy-moliyaviy hujjati va qog'oz sinf jurnalining o'xshashi.
- 1.5. Elektron jurnal 2.2-bandda tasvirlangan muammolarni hal qilish uchun ishlatiladi.
- 1.6. Elektron jurnal ta'lim dasturlarini amalga oshirishni qayd etish uchun mo'ljallangan, jumladan:

Mavzularni, ta'lim muassasasi professor-o'qituvchilarini ish bilan ta'minlash, oldindan rejalashtirilgan jadvaldan chetga chiqishlarni aks ettiruvchi o'tkazilgan mashg'ulotlarni hisobga olish;

Uy vazifalarini hisobga olish.

Talabalar tomonidan o'quv rejasini bajarish natijalarini hisobga olish (ilg'ayish);

Talabalarning davomatini qayd etish.

- 1.7. Elektron jurnal ta'lim muassasasining axborot tizimining bir qismidir.
- 1.8. Elektron jurnalni yuritish har bir o'qituvchi va sinf o'qituvchisi uchun majburiydir.
- 1.9. Elektron jurnal avtomatlashtirilgan axborot tizimida yaratilgan ma'lumotlar bazasini oʻz ichiga olgan dasturiy majmua.
- 1.10. AT ma'lumotlar bazasida saqlangan ma'lumotlarni yangilab turish barcha AT foydalanuvchilari uchun majburiydir.
- 1.11. Elektron jurnal foydalanuvchilari: direktor, o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarlari, sinf o'qituvchilari, fan o'qituvchilari, kotib, kadrlar inspektori, IP ma'muri, o'quvchilar va ularning ota-onalari (qonuniy vakillari).

Maqsad va vazifalar

2.1. Ushbu qoidaning asosiy maqsadlari quyidagilardan iborat:

Tegishli darajadagi va yo'naltirilgan ta'lim dasturlari bo'yicha o'qitishni tashkil etishda davlat ta'lim standartlari, davlat ta'lim standartlarining talablarining bajarilishini hamda elektron jurnalni yuritish uchun yagona talablarni belgilash.

- 2.2. Elektron jurnaldan quyidagi vazifalarni hal qilish uchun foydalaniladi:
- 2.2.1. Buxgalteriya hisobini avtomatlashtirish va jarayonni nazorat qilish. Talabalarning muvaffaqiyati va davomati ma'lumotlarini saqlash.
- 2.2.2. O'quv rejalarida nazarda tutilgan o'quv dasturlarini amalda o'zlashtirish bosqichlari va darajasini belgilash va tartibga solish.
- 2.2.3. Ma'lumotlar bazasida saqlangan ma'lumotlarni qog'ozga chiqarish, maktab ichidagi hujjatlarni yuritish bo'yicha O'zbekiston qonunchiligi talablariga javob beradigan hujjat shaklida ro'yxatdan o'tkazish.

- 2.2.4. Barcha mavzular bo'yicha, istalgan vaqtda ro'yxatga olishning butun davri uchun belgilarga tezkor kirish.
- 2.2.5. Oraliq va yakuniy baholarni belgilashning xolisligini oshirish.
- 2.2.6. O'qituvchilar va ma'muriyat uchun davriy hisobotlarni yaratishni avtomatlashtirish.
- 2.2.7. Ayrim o'quvchilarning va butun sinfning ish faoliyatini bashorat qilish.
- 2.2.8. Ota-onalarning mobil telefonlariga SMS-xabar ko'rinishida (ota-onalarning (qonuniy vakillarning) iltimosiga binoan yoki Pochta xizmati orqali) ma'lum vaqt davomida farzandlarining rivojlanishi to'g'risida o'z vaqtida xabardor qilish.
- 2.2.9. Internet axborot-kommunikatsiya tarmogʻi orqali ota-onalar va oʻquvchilarni turli fanlar boʻyicha bolalarning borishi, davomati, uy vazifalari va oʻtish dasturlari toʻgʻrisida xabardor qilish.
- 2.2.10. O'quv va pedagogik yukning bajarilishini operativ nazorat qilish.
- 2.2.11. AKTni takomillashtirish ta'lim muassasasi xodimlarining malakasi, o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish madaniyatining yangi darajasini ta'minlash.
- 2.2.12. Talabalarning borishi va davomatini tahlil qilish, qo'llaniladigan o'qitish usullari va texnologiyalarini hisobga olgan holda o'quv materialini mavzular bo'yicha o'zlashtirish sifatining o'zaro bog'liqligi.
- 2.2.13. O'qituvchilar, ma'muriyat, ota-onalar (qonuniy vakillar) va talabalar, ularning joylashgan joyidan qat'i nazar, to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilish imkoniyati.

Elektron sinf jurnali bilan ishlash qoidalari va tartibi

- 3.1. Siz veb-brauzer yordamida tizimiga kirishingiz mumkin. Kirish foydalanuvchi nomi va parolni (keyingi o'rinlarda batafsil deb yuritiladi) kiritish orqali amalga oshiriladi.
- 3.2. Foydalanuvchilar elektron jurnal uchun ma'lumotlarni quyidagi tartibda oladilar:
- a) ma'muriyat, fan o'qituvchilari, sinf o'qituvchilari, kotib, kadrlar bo'yicha inspektor IS ma'muridan kirish ma'lumotlarini oladi;
- b) ota-onalar (qonuniy vakillar) va o'quvchilar kirish ma'lumotlarini sinf rahbaridan oladi.

- 3.3. Sinf o'qituvchilari jurnalni o'z vaqtida to'ldiradilar va o'quvchilar va ularning ota-onalari (qonuniy vakillari) to'g'risidagi ma'lumotlarning to'g'riligini nazorat qiladilar, Pochta xizmatidan foydalangan holda ota-onalar bilan yozadilar.
- 3.4. Fan oʻqituvchilari foydalanilayotgan oʻquv dasturlari va ularning oʻtishlari, oʻquvchilarning borishi va davomati, uy vazifalari toʻgʻrisidagi ma'lumotlarni toʻgʻri va oʻz vaqtida kiritib boradi, bilimlarni sinovdan oʻtkazishning interaktiv tizimidan oʻquvchilarni masofadan turib sinovdan oʻtkazadi.
- 3.5. Ta'lim muassasasi direktorining o'rinbosarlari elektron jurnalning yuritilishi ustidan davriy nazoratni amalga oshiradilar (jurnalni to'ldirishda professor-o'qituvchilarning ishtiroki foizini, ballga ega bo'lmagan talabalar foizini, ballga ega bo'lmagan talabalar foizini o'z ichiga oladi. bir ball, "Uyga vazifa" sahifasini to'ldirish, to'ldirilgan o'quv materialini hisobga olish, elektron o'quvchi kundaligini ko'rishni kuzatish).

"O'qituvchilar va sinf o'qituvchilari ishida elektron jurnal"

Elektron jurnallar va kundaliklar asta-sekin, lekin ishonch bilan maktablarning kundalik hayotiga kiradi. Ta'lim hayotning boshqa sohalaridan orqada qolmasligi kerak, chunki maktablar kelajakda jamiyatda yashaydigan insonlarni tarbiyalaydi. Ertangi kunni esa yangi asrning kompyuterlar, internet va boshqa texnik vositalarisiz tasavvur etib boʻlmaydi.

Dastur an'anaviy sinf jurnalini taqlid qiluvchi intuitiv interfeysga ega. Asosiy ishlash usullari juda oddiy bo'lib, bu juda ko'p turli xil shaxsiy kompyuter ko'nikmalariga ega bo'lgan foydalanuvchilar tomonidan dasturni ishlab chiqishni osonlashtiradi. Shuni ta'kidlash mumkinki, dastur bilan ishlash va o'qituvchini odatiy operatsiyalardan ozod qilishda vaqtni sezilarli darajada tejaydi. Dastur tematik rejalashtirish jarayonini avtomatlashtiradi va o'qituvchi va ma'muriyatga dasturning borishini kuzatish va kerak bo'lganda uni tuzatish imkonini beradi.

Dastur maktabda mavjud bo'lgan ma'lumotlar bazasi asosida ishlaydi, bu esa maktabni bir nechta ma'lumotlar bazalarini saqlash zaruratidan xalos qiladi.

Barcha fan o'qituvchilari faoliyatida elektron sinf jurnalidan foydalanish maktabning yagona axborot maydonini qurishni yakunlaydi, unda o'qituvchilar, ma'muriyat, o'quvchilar va ularning ota-onalari birlashadi. Maqsad "Elektron sinf jurnali"ning joriy etilishi oʻquvchilar taraqqiyotini qayd etishning qogʻozdan elektron shakliga bosqichma-bosqich oʻtish, oddiy hisoblash jarayonlarini avtomatlashtirishdir.

"Elektron sinf jurnal" afzalliklari:

- 1. o'quvchilar, ota-onalar va maktab ma'muriyati oldida pedagogik jarayonning "oshkoraligi";
- 2. oraliq va yakuniy baholarni belgilashning xolisligi;
- 3. individual o'quvchilarning va butun sinfning ish faoliyatini bashorat qilish qobiliyati;
- 4. talabalarning o'quv mashg'ulotlariga qatnashishini nazorat qilishning qulayligi, o'quv-tematik rejalashtirish va o'qituvchilar tomonidan dasturlarni amalga oshirish;
- 5. axborot xavfsizligi qoidalariga rioya qilish sharti bilan jurnal ma'lumotlarining yuqori darajadagi xavfsizligi

Birinchi navbatda barcha sharoitlarni yaratamizfan o'qituvchisining ish joyida "EJ" bilan ishi uchun. Yagona lokal tarmoq barcha maktab kompyuterlari va maktab ma'muriyati foydalanadigan barcha kompyuterlarni birlashtiradi.

"Elektron jurnal"ni joriy etish yoʻlidagi jiddiy toʻsiq maktabdagi elektron hujjatning rasmiy maqomga ega emasligi va an'anaviy jurnalning toʻliq oʻrnini bosa olmaydi. Shunday qilib, sinf jurnalining ikki nusxasini - elektron va an'anaviy shaklda saqlash kerak boʻldi.

EJ bilan ishlash barcha o'qituvchilar uchun majburiy bo'lganligi sababli, samaradorlik ko'rsatkichi ma'lumotlarni kiritishning o'z vaqtidaligi, yakuniy baholarning ob'ektivligi deb hisoblanishi mumkin.

Ta'lim portalida ro'yxatdan o'tish orqali ota-onalar farzandining o'quv jarayoniga haqiqatan ham ta'sir qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar va shu bilan maktab bilan birgalikda ta'lim jarayoni sifatini yaxshilash muammosini so'zda emas, balki amalda hal qilishadi. Kirish kodi bo'yicha elektron kundalikka faqat farzandingizning ma'lumotlariga kirish mumkin. Dasturni amalga oshirish aniq ijtimoiy yo'nalishga ega, chunki Ota-onalar uchun hech qanday xarajatlar yo'q.

Elektron jurnal va elektron kundalikni joriy etishbu yangi standart maktabni axborotlashtirish. Bu maktabni yangilash imkonini beradi. Axborot va kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), uning barcha talablariga javob berish.

- ➤ Raqamli kutubxonalar, ular bilan ishlash xususiyatlari
- ➤ Raqamli kutubxonalar va ularning kasbiy faoliyatdagi roli
- Elektron kutubxonalar bilan ishlash xususiyatlari

Kutubxonalar Internetdagi eng ko'p terilgan manbalardan biriga aylandi. Ular ham virtual, ham elektron, raqamli kutubxonalar deb ataladi. Ushbu turdagi kutubxonaning o'ziga xosligi shundaki, axborot fondining ma'lum bir qismi (yoki

butun fond) raqamli qayta ishlashdan so'ng tarmoqlar, CD yoki DVD orqali foydalanish mumkin bo'ladi. Ular virtual bo'lishi mumkin, ya'ni "devorlarsiz" mavjud bo'lishi yoki allaqachon mavjud an'anaviy kutubxonalar resurslariga tayanishi mumkin. Ikkinchisida, qoida tariqasida, kataloglar birinchi navbatda raqamlashtiriladi va foydalanuvchilar uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar elektron pochta, oddiy pochta yoki faks orqali yuboriladi. Kitobxonlar ehtiyojlarini qondirish uchun zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda maxsus tayyorlangan kadrlar ishlaydi. "Elektron kutubxonalar" nomi eng ko'p qo'llaniladi.

Materiallarni elektron shaklda taqdim etish, tegishli apparat va dasturiy ta'minot bilan foydalanuvchilar joylashgan joydan qat'i nazar, materiallardan foydalanishlari mumkinligini anglatadi. Bosma nashrlarda bo'lgani kabi, materiallar saqlanadigan kutubxonaga shaxsan borishning hojati yo'q. Shunday qilib, materiallarning tez yomonlashishiga yo'l qo'ymaslik uchun mablag'larga kirishni kengaytirish uchun ajoyib imkoniyat mavjud. Tarmoq orqali katta hajmdagi resurslarga kirishni ta'minlash stsenariysini yaratish katta moliyaviy va inson resurslarini talab qiladi.

Tahlil va natijalar. Axborotlashtirish inson faoliyatining barcha sohalariga kirib bordi va muvaffaqiyatga erishishning asosiy shartlaridan biri hisoblanadi. Shu munosabat bilan ta'lim muassasalari sifatidagi roli sezilarli o'zgarishlarga duch kelmoqda, bugungi kunda insoniyat tomonidan to'plangan bilimlar miqdorini uzatish emas, balki tezkor qidirish, tushunish, o'zgartirish, saqlash texnologiyasi birinchi o'ringa chiqmoqda va axborotni uzatish, shuningdek, tadqiqot uchun muammolarni qo'yish va ularni izlash texnologiyasi.

Binobarin, ta'lim muassasamizning asosiy muammosi — ta'lim sifatini oshirish, deb bejiz aytilmagan. Ta'lim sifatini oshirishga ta'limda axborot resurslari va kompyuter texnologiyalaridan keng foydalanish orqali erishish mumkin. Oliy talimning yagona axborot maydoni - bu o'quv jarayonining barcha ishtirokchilari: ma'muriyat, o'qituvchilar, o'quvchilar va ularning ota-onalari axborot darajasida ishtirok etadigan va bog'langan tizim. Bugungi kunda bu aloqani elektron jurnallar va kundaliklar tizimi eng ko'p osonlashtirmoqda.

Elektron jurnalning maqsadi

- talabalarning o'quv va boshqa muammolarini o'z vaqtida aniqlashga hissa qo'shish;
 - maqsadli harakatlar orqali ularni bartaraf etish;
- o'qituvchi va talabaning bilim sifatini oshirish bo'yicha keyingi faoliyatini prognoz qilish.

Elektron jurnal Internetga kirishdan boshqa hech narsani talab qilmaydi. O'qituvchilar u bilan uyda ishlashlari mumkin, ota-onalar ham uyda o'z farzandlarining rivojlanishini kuzatishlari mumkin.

Tizimdagi elektron jurnallarda to'liq statistik ma'lumotlar ko'rsatiladi va barcha kerakli hisoblangan ko'rsatkichlar taqdim etiladi.

Ma'muriyat jurnalning to'ldirilishini nazorat qilish imkoniyatiga ega va har qanday bo'limdagi taraqqiyotning to'liq rasmini ko'radi: guruh bo'yicha, mavzu bo'yicha, o'qituvchi yoki talaba bo'yicha. Bu boradagi elektron jurnallar ham sinf o'qituvchilari, ham ota-onalar uchun yaxshi yordamchidir.

Yuqorida aytilganlarga asoslanib, biz oliy ta'limning elektron jurnali qanday bo'lishi kerakligi haqida quyidagi xulosalarga kelishimiz mumkin:

- 1) Elektron jurnal qog'oz jurnaliga o'xshaydi va uni to'ldirishning oson usuli mavjud;
- 2) Talabaning baholari toʻgʻrisidagi ma'lumotlari (shuningdek, elektron jurnalga kiritilgan boshqa ma'lumotlar, masalan, sharhlar, kamchiliklar va h.k.) faqat ularni koʻrish huquqiga ega boʻlgan shaxslar: oʻqituvchilar, ma'muriyat, otaonalar (shartnomada) mavjud shaxslar koʻrishi mumkin.);

- 3) O'quvchilar va ularning ota-onalari fanlar bo'yicha o'rtacha ballni nazorat qilish imkoniyatiga ega bo'lib, bu orqali o'quv faoliyatini yaxshilashga harakat qilishadi. Bunga o'quvchilarning mavzular bo'yicha xulosa varag'i yordam beradi.
- 4) Elektron jurnal berilgan baholar soni va toʻliqligini nazorat qiladi, bu esa oʻquvchilarning toʻgʻri attestatsiyadan oʻtishini ta'minlaydi.

Guruh rahbari va ma'muriyat har bir fan bo'yicha, alohida guruhlar, har bir o'qituvchi va har bir o'quvchi uchun sinfning borishini nazorat qilish va diagnostika qilish vositalariga ega;

- 5) Elektron jurnal o'tkazib yuborilgan darslarni sana va mavzu bo'yicha nazorat qilish imkoniyatini beradi;
- 6) elektron jurnal foydalanuvchilari nazorat, mustaqil va boshqa ish turlari uchun baholarni baholar bilan sahifada vizual tarzda ajratish imkoniyatiga ega;

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, talabalarni elektron jurnalga bo'lgan talablar, xususan oliy ta'limda jurnalning yuritilishi ko'plab jabhalarni jonli vaqt oraligiga statistikasini olib borish imkoniyatini beradi. Bu esa o'z navbatida talabaning fanni o'zlashtirish jarayonini samaradorligini kuzatib borish imkoniyatini beradi. Bu esa o'z navbatida guruh rahbarlari hamda moliyaviy xujjatlar yuritishga ham juda kata hissa qushadi. Yuqorida sanab o'tilgan xususiyatlaridan tashqari talabalarning bush vaqtini samarali tashkel etish hamda ota-ona bilan doimiy muloqat o'rnatish imkoniyatini yaratadi.

Elektron jurnalning eng kata yutiqlaridan biri shundan iboratki muddatidan qatiy nazar talaba o'qish davridagi hamma baholar arxivda saqlanadi. Bu holat o'z navbatida diplom va uning ilovasini eletron shaklida istalgan payt, tasdiqlash yoki yangitdan yuklab olish imkoniyatini beradi. Bir guruh yoki talabaning hujjatlarini,

qog'ozsiz elektron variantda o'zoq vatgacha saqlash imkoniyatlarini beradi. Kiyengi ta'lim shakliga hujjat topshirish tartibini yanada soddalashtiradi.

Shu bois talabalarni obyektiv baholangan hamda qushimcha kompetentligini shakllantirishda yuqorida keltirilgan izoxlarda talabaning qaysi soxada oqsayotganligini ko'zatish hamda bu jarayonni bartaraf qilish imkoniyatlarida foydalanishni tavsiya etamiz. Buning natijasida talabalarning kompetentligini shakllantirishga erishish mumkin.

Yuqorida olib borilgan statistik-tahlillardan aytish mumkinki, oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilan ishlashning samaradorligini oshirish va talabalarning kompetentligini shakllantirishda taklif etilayotgan elektron jurnal foydalanish uchun ommalashtirish mumkinligiga asos boʻladi.

Adabiyotlar ro'yxati

- 1. Anoxin S.Yu. Raqamli kutubxonalar // "Xalq ta'limi" jurnali No 2 (1355), 2006. B.35-39.
- 2. Bochenkov V. Oddiy ong bilan yashash kerak emas // Ustoz gazetasi.-2009.- 30-son.
- 3. Ilmiy, ta'lim va madaniy hamjamiyatni birlashtirishda raqamli kutubxonalarning kelajagi
- 4.Tonneev F. Yaratganni kutish. Elektron kitobni seving bilim manbai // O'qituvchilar gazetasi. 2009. 49-son.
- 5. Fred Guy. Raqamli kutubxonalarning rivojlanishi: Shimoliy Amerika, Avstraliya, Osiyo va Evropadagi ba'zi milliy kutubxonalar tajribasi // Rossiya ilmiy elektron jurnali. 6-son. 2010 yil.
- 6. Shraiberg Ya. L. Kutubxonalar va axborot texnologiyalari: o'n yildan keyin. Xalqaro konferensiyaning yillik plenar hisoboti. Qrim, 2003 http://ellib.gpntb.ru/jrnl.php?doc=4.
 - 7. https://ru.wikipedia.org/wiki
 - 8. https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/61032

- 9. https://hemis.tersu.uz/
- 10. https://kundalik.com/